

כל המשפחה מחוברת סביב הזרף של אבא

מסרים מהדף היומי / גליון מס' 40 / פרשת משפטים - שקלים

עיצוב ייחודי
להדפסה חסכונית
מומלץ להדפיס
ולחלק בעבודה ובקהילה

מחפש שיעור או חברותא מתאימה?
מעוניין להתחבר לקהילה בסביבה שלך?
לברור רכז 'חלקי בקהילתי' באזורך:
☎ 052-7600080

סעודה שלישית

השבוע למדנו בגמ':

דף כ"ג:

"לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפילו שלא לשמן, שמתוך שלא לשמן בא לשמן"

יש וצדקות מופרות עוטפת את האדם והוא אינו מתפלל כראוי, שמא יראוהו... נמנע מעשיית חסד, שמא ישכחוהו... על כך מכריזה הגמרא השבוע: עשה מצוות, גם אם יתעברו בכך מחשבות שליליות, גאוה וכדומה. הכל שווה ובלבד לאגור תורה ומצוות.

ולמה נמשל האדם שנמנע מקיום המצוות שמא יכשל בגאוה?

מקס חונך מילדות על שמירת הבריאות, בבית הוריו לא נראו מעולם כל 'רעלי' העולם המודרני; קמח לבן, סוכר - לא עברו את מפתן דלתם. באחד הימים ננעל מקס במחסן של צרכנייה, הוא נמצא כעבור מספר ימים על סף מוות מרעב, "שהיה במחסן עמוס במזון, למה לא אכלת" שאלוהו הרופאים שהצילוהו "וכי רציתם שאלעיט אל גופי כמויות של סוכר ושאר מרעין בישין?" השיב לעומתם "אדוני" ענה הרופא בפנים חמורות "לא לאכול זו לא אופציה, עדיף לאכול סוכר מלא לאכול בכלל".

מצוה שלא לשמה אינה הדבר הרצוי ביותר, אך לא לקיים מצוות בכלל, זאת לא אופציה.

איך זה קשור אלינו?

את המצוות עלינו לקיים, כי הם חיינו. אם הבחירה היא לקיים את המצווה 'שלא לשמה', או לא לקיימה בכלל, אין מקום לספק. עלינו לקיים מצוות מכל סיבה שתהיה, אחר כך נדון כיצד להשתפר...

יום שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף כ"ג:

"מי שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה טעון כפרה וסליחה"

אשה שנדרה נדר, ועברה על נדרה. לאחר מכן שמעה שבעלה היפר לפני כן את הנדר ללא ידיעתה, האם תוכל לנשום לרווחה בידיעה שלא עברה עבירה? הגמרא השבוע פוסקת שלא. עצם כוונתה לעבור על הנדר, גם אם לא עברה עליו בפועל, הוא עבירה המצריכה כפרה וסליחה.

למדנו מכאן ש'עבירה' אינה רק המעשה, הרצון לעבירה הוא חטא בעצמו, והוא מצריך כפרה.

המחשה לכך נמצא בסיפור הבא: 'מושק'ה, הפונדקאי המיתולוגי, עלה לבית הפריץ לסדר את חשבונותיו בדיוק בשעה שהפריץ סעד את ארוחתו. ריח התבשילים היכה באפו, והפריץ הציע לו בטוב לב להצטרף... אך מושק'ה סירב: "תורתך אוסרת עליו לאכול מאכלים אלו" - נימק. ניסה הפריץ לשכנע אך היהודי התמיד בסירובו. הפריץ שנפגע שלף אקדח: "ברגע זה אתה מתיישב לאכול, ולא..." - צרח. או אז התיישב היהודי לאכול, הן זהו פיקוח נפש... הפריץ חייך בטוב לב, ומושק'ה העם הארץ' נהם לעברו בפה מלא: "למה זה המתנת עד שתצא רוחי, וכי לא יכולת לאיים קודם...?".

הוא אמנם לא חטא אבל כמה רצה לחטוא...

איך זה קשור אלינו?

על כך אנו עובדים כל חיינו - לא רק להתרחק מהחטא, אלא גם למאוס בו! חד וחלק.

ליל שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף כ':

"וכמה תוך כדי דיבור... כדי שאומר שלום תלמיד לרב"

לשיעור זמן "תוך כדי דיבור" ישנן השלכות נרחבות בהלכה. עד לשיעור זמן זה יכול אדם לחזור בו מנדרו או מהתחייבותו, כמו גם לתקן ברכה שטעה בה, ועוד. בגמרא השבוע מבואר ששיעורו הוא כזמן שמברך אדם את רבו שפוגש בו בברכת "שלום עליך רבי".

מסבירים המפרשים: אדם העוסק בעסקיו והוא רואה את רבו - מחובת 'דרך ארץ' שיפסיק מעסקיו כדי לברכו. נמצא ששיעור זמן זה אינו נחשב כהפסקה בייחס לדבר שבו האדם עסוק, ולכן עדיין יכול הוא לתקן את דבריו.

'דרך ארץ' קודמת לתורה, כל שכן לעסקים ולשאר העניינים.

בבית כנסת בירושלים ישב ולמד בקביעות יהודי ת"ח מבוגר, אשר נהג לבקש מהסובבים ללמוד בשקט בטענה שהרעש מפריע לו לריכוז. אחד מהלומדים פנה לפוסק הנודע הגרי"י פיישר ושאלו האמנם חייב הוא ללמוד בשקט במקום ציבורי "כן!" פסק הרב. האיש תמה: "היכן זה כתוב בהלכה", והרב השיב: "זה כתוב עוד לפני ההלכה... שהרי 'דרך ארץ קדמה לתורה'... כשיהודי מבוגר ממך מבקש בקשה, הרי שדרך ארץ הוא לשמוע בקולו".

איך זה קשור אלינו?

החובה לקום לזקן באוטובוס, לעזור לאשה לסחוב את חבילותיה, אינם חובה רק מצד ההלכה, הם חובה עוד קודם ההלכה, שהרי דרך ארץ קדמה לתורה.